

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/74/73/96

ZJEDNOCZENIE PRAWICY: RAZEM TO ZNACZY ODDZIELNIE

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wszystkie dotychczasowe zapowiedzi zjednoczenia ugrupowań po prawej stronie polskiej sceny politycznej kończyły się fiaskiem. Konwentykle partii prawicowych (np. Konwent Św. Katarzyny) w swej fazie schyłkowej niebezpiecznie zbliżały się do granicy farsy politycznej, skutecznie zniechęcając jej poważnych skądinąd uczestników do innych tego rodzaju prób. Jak dotąd jedynym skutecznym zjednoczeniem wydaje się połączenie Unii Demokratycznej z Kongresem Liberalno-Demokratycznym, które jednakże - jak można to dziś ocenić - nie przyniosło spodziewanych rezultatów. Elektoraty obu ugrupowań z różnych względów nie tyle „zsumowały się”, np. na bazie jakiegoś politycznego „wspólnego mianownika”, ile stworzyły rodzaj „iloczynu”, a na politycznym *image'u* nowej partii dużo bardziej zaciążyły skojarzenia związane z UD niż wcześniejszy wizerunek KLD.

Przyszłoroczne wybory parlamentarne w coraz większym stopniu zajmują uwagę polityków i komentatorów życia politycznego. W większości analiz, w których na podstawie sondażowego poparcia próbuje się prognozować możliwy rozwój sytuacji na naszej scenie politycznej, mówi się o zjednoczeniu ugrupowań prawicowych jako warunku skutecznego przeciwstawienia się partiom tworzącym obecną koalicję rządową. Większość opozycyjnych polityków również zdaje sobie sprawę z konieczności podjęcia kroków umożliwiających stworzenie szerokiej koalicji ugrupowań postsolidarnościowych. Wciąż jednak zarówno wiedza, jak i deklarowana dobra wola nie mogą znaleźć przełożenia na efektywne działania polityczne. Jak dotąd partie prawicowe z powodzeniem podtrzymują mocno już utrwalony mit o swojej politycznej nieskuteczności, a dotychczasowe deklaracje prominentnych przedstawicieli niektórych spośród nich bardziej przypominają cytaty z Gombrowicza, niż wskazują na faktyczną chęć odniesienia sukcesu politycznego.

Společnym oczekiwaniom co do utworzenia koalicji ugrupowań wywodzących się z dawnej „Solidarności” poświęcony został nasz kwietniowy sondaż¹.

---

¹ Badanie „Omnibus”, 19-23 kwietnia '96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1188).

W JEDNOŚCI SIŁA

Zjednoczenie się partii postsolidarnościowej opozycji przed przyszłorocznymi wyborami jest stałym życzeniem znacznej części polskiego społeczeństwa. Obecnie prawie połowa badanych oczekuje, że partie te utworzą jeden wspólny blok polityczny. Mniej niż co trzeci badany ma obojętny stosunek do sytuacji na prawicy, a tylko co ósmy byłby przeciwny krokom zjednoczeniowym.

Tabela 1

w procentach

Czy Pan(i) osobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej „Solidarności” utworzyły jeden blok polityczny?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IX '94	I '95	V '95	IX' 95	I '96	IV '96
Tak	42	43	40	59	41	46
Nie	19	20	28	13	21	12
Jest mi to obojętne	24	27	22	21	27	29
Trudno powiedzieć	15	10	10	7	11	13

Porównując najnowsze wyniki ze styczniowymi można - mimo niewielkich różnic w treści pytania² - zaryzykować tezę, że nieco wzrosły ostatnio oczekiwania kierowane pod adresem partii opozycyjnych. Wydaje się, że ma to związek z coraz częstszym podnoszeniem sprawy przyszłych wyborów parlamentarnych i akcentowaniem przez polityków prawicowych konieczności konsolidacji i kompromisu politycznego wśród ugrupowań opozycyjnych.

W obliczu podejmowanych ostatnio prób zjednoczeniowych ważkim pytaniem pozostaje kwestia rozmiarów owej koalicji. Dotychczasowe doświadczenia, w tym ostatnie wybory prezydenckie, nie pozostawiły opinii publicznej złudzeń, że porozumienie i konsolidacja sił z prawej strony sceny politycznej będzie łatwe. Jak wskazują wyniki, także tego badania, w pełne zjednoczenie opozycji postsolidarnościowej, rozbitej po tzw. wojnie na górze, wierzy stosunkowo niewiele osób. Nie zmienia to faktu, że wobec obecnej sytuacji na scenie politycznej zwolennicy zjednoczenia uznają za sensowne raczej stworzenie jednej szerokiej koalicji niż kilku - dwóch czy trzech - bloków politycznych.

² Wówczas pytanie brzmiało: Czy chciał(a)by Pan(i), aby zwolennicy dawnej „Solidarności” zjednoczyli się w jeden blok polityczny?

Tabela 2

w procentach

Czy Pan(i) osobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej Solidarności:	Tak	Nie	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
- utworzyły jeden blok polityczny	46	12	29	13
- utworzyły dwa - trzy silne ugrupowania	19	33	31	17
- poszły do wyborów oddzielnie	7	48	29	16

Gdyby inicjowane dziś próby zjednoczeniowe uwieńczyło utworzenie dwóch czy trzech silnych bloków politycznych, usatysfakcjonowałyby to zaledwie jedną piątą ankietowanych.

Prezentowane wyżej dane pokazują jedynie rozmiary oczekiwań w skali całego społeczeństwa. Tymczasem stosunek do jednoczenia się ugrupowań opozycyjnych, co oczywiste, bardzo się różni w zależności od sympatii politycznych i *de facto* jest problemem bardziej interesującym tę część społeczeństwa, której sympatie są po stronie dzisiejszej opozycji.

Konsolidacji ugrupowań postsolidarnościowych i to przede wszystkim w kierunku jednego politycznego bloku, oczekuje zdecydowana większość osób deklarujących poglądy prawicowe (77%) i prawie połowa badanych określających się jako zwolennicy centrum (46%). Dużo mniej osób o sympatiach centrowych i prawicowych z aprobatą przyjąłoby fakt utworzenia nie jednego, ale kilku bloków (odpowiednio: 27% zwolenników prawicy i 21% osób deklarujących poglądy centrowe). Przy czym, co warto podkreślić, dla dużej części spośród nich (szczególnie dotyczy to zwolenników prawicy), rezygnacja z szerokiej koalicji na rzecz dwóch czy trzech ugrupowań jest wariantem nie do przyjęcia (53%)³.

Osoby deklarujące poglądy lewicowe mają najczęściej obojętny stosunek do kwestii jednoczenia się partii opozycyjnych.

Idea utworzenia jednej koalicji po prawej stronie sceny politycznej spotyka się z aprobatą zdecydowanej większości sympatyków wszystkich ugrupowań prawicowych i centroprawicowych. Stosunkowo najwięcej zwolenników ma ona wśród potencjalnego elektoratu Ruchu Odbudowy Polski, ale niewiele rzadziej optowałoby za włączeniem swej

---

³ Patrz tabele aneksowe.

partii do szerokiej koalicji także zwolennicy Unii Wolności, „Solidarności” oraz pozostałych ugrupowań prawicowych. Warto też zauważyć, że w elektoratach tych partii bardzo znikomy odsetek badanych opowiada się za samodzielnym startem w wyborach ugrupowań postsolidarnościowych, co pośrednio można interpretować jako prawie całkowity brak przeciwników koalicji własnej partii z innymi ugrupowaniami.

Tabela 3

w procentach

Elektoraty partii politycznych	Czy Pan(i) osobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej „Solidarności” utworzyły jeden blok polityczny?			
	Tak	Nie	Jest mi to obojętne	Trudno powiedzieć
Ruch Odbudowy Polski	81	7	7	5
Unia Wolności	76	13	8	3
Pozostałe partie prawicowe	75	6	17	2
NSZZ „Solidarność”	73	7	13	7
Unia Pracy	46	24	18	12
Polskie Stronnictwo Ludowe	43	16	27	13
Sojusz Lewicy Demokratycznej	23	28	42	8

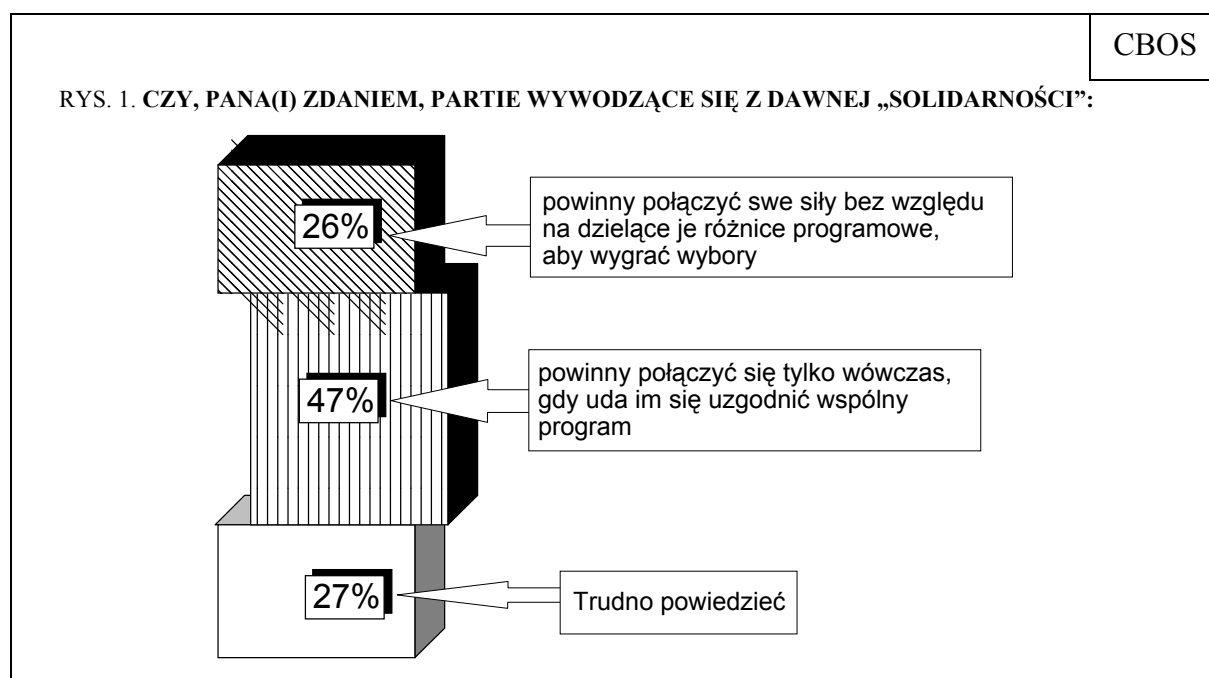
Można sądzić, że przedstawiane ostatnio deklaracje przywódców ROP, w których wykluczają oni z przyszłej koalicji znaczną część elektoratu dawnej „Solidarności” (Unię Wolności oraz zwolenników Lecha Wałęsy), są niezgodne z oczekiwaniami przeważającej większości osób deklarujących poparcie dla tego ugrupowania. Wydaje się, że elektorat ROP w znacznej części popiera to ugrupowanie, ponieważ widzi w nim szansę na skuteczne zablokowanie wszystkich przeciwników rządów postkomunistycznych.

Przeciwnikami przedwyborczego jednoczenia się partii opozycji przed wyborami stosunkowo najczęściej są sympatycy Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Jednak i w tym elektoracie odsetek przeciwników zjednoczenia na prawej stronie sceny politycznej jest tylko nieco większy od odsetka osób popierających tę ideę. Warto też zauważyć, że choć wśród elektoratów Unii Pracy i PSL idea zjednoczenia prawicy w jednym bloku politycznym nie cieszy się tak wielkim poparciem jak wśród potencjalnych wyborców partii centroprawicowych, jednak ma stosunkowo licznych zwolenników. Można przypuszczać, że niechęć czy obawy związane z tworzeniem przez potencjalnych przeciwników politycznych jednego

silnego obozu są wśród elektoratów tych partii stosunkowo niewielkie, a poparcie czy sprzeciw wobec dążeń zjednoczeniowych partii opozycyjnych niekoniecznie muszą wynikać z sympatii czy antypatii politycznych. Zjednoczenie można popierać i z tej racji, że po prostu pożądane wydaje się uporządkowanie sceny politycznej.

KOALICJA, ALE JAKA?

Mimo że prawie połowa Polaków opowiada się za utworzeniem szerokiej przedwyborczej koalicji ugrupowań postsolidarnościowych, to jednak tylko co czwarty badany życzyłby sobie doraźnego zjednoczenia - koalicji obliczonej jedynie na sukces wyborczy. Prawie dwukrotnie więcej zwolenników ma koncepcja, by partie te połączyły swe siły tylko wówczas, gdy uda im się uzgodnić wspólny program. Niezależnie zatem od zwycięstwa wyborczego, ważniejszym problemem wydaje się trwałość tego sojuszu, a w domyśle - zdolność utworzenia nie zagrożonej ciągłymi kryzysami koalicji rządowej.

Warto zauważyć, że nawet wśród osób, które chciałyby zawiązania szerokiej koalicji, opinie w tej kwestii są podzielone. Blisko połowa z nich (48%) nie widzi sensu tworzenia sojuszu *ad hoc*, jedynie na potrzeby zwycięstwa wyborczego, a prawie tyle samo (46%) jest

zdania, że w obliczu wyborów partie wywodzące się z „Solidarności” powinny się zjednoczyć bez względu na dzielące je różnice programowe.

Pomimo bardzo silnych oczekiwań elektoratów poszczególnych partii wywodzących się z dawnej „Solidarności”, by przed wyborami doszło do zjednoczenia obozu postsolidarnościowego, i tu opinie okazują się bardzo podzielone. Idea zjednoczenia nie jest zatem, jak się wydaje, podporządkowana wyłącznie jednemu celowi - przejęciu władzy i odsunięciu od rządzenia partii tworzących dzisiejszą koalicję rządową.

Tabela 4

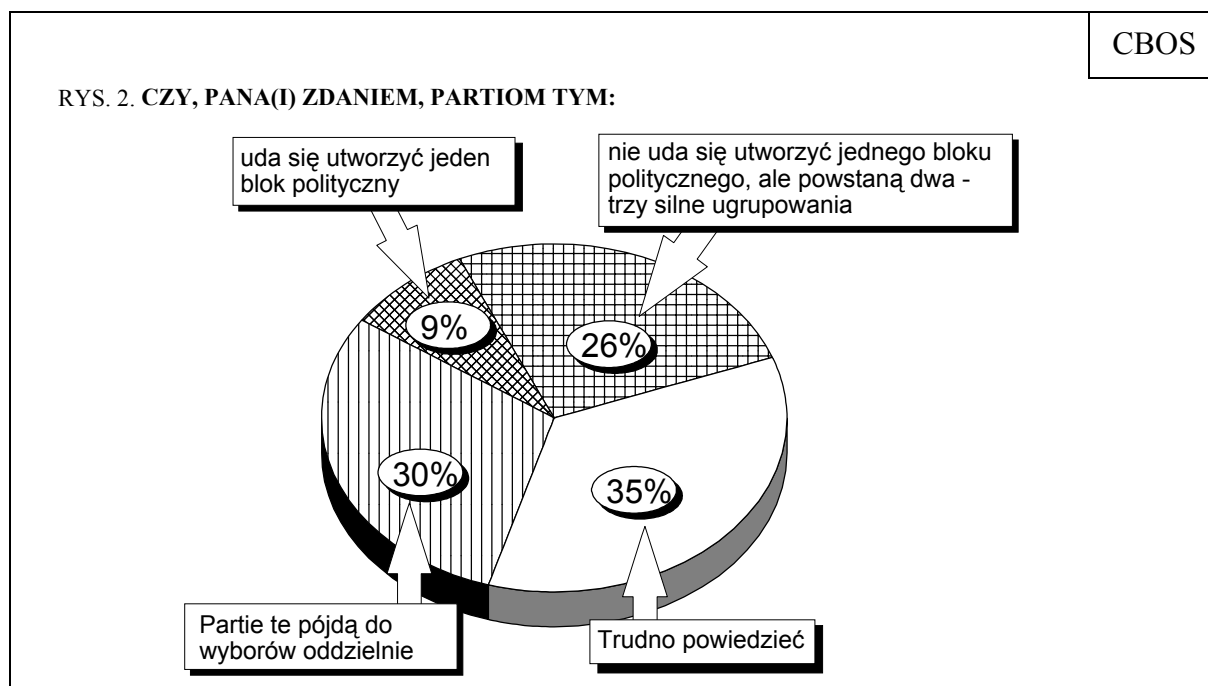
w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partie wywodzące się z dawnej „Solidarności”:	Elektoraty partii politycznych						
	NSZZ „S”	ROP	UW	Pozostałe partie prawicowe	PSL	UP	SLD
- powinny połączyć swe siły bez względu na dzielące je różnice, aby wygrać wybory	45	36	43	49	23	23	18
- powinny połączyć się tylko wówczas, gdy uda im się uzgodnić wspólny program	39	58	49	43	50	64	59
Trudno powiedzieć	16	7	9	8	27	13	23

Wśród zwolenników „Solidarności” oraz elektoratów pozostałych, niewielkich partii prawicowych nieznacznie przeważa pogląd, że wszystko należy podporządkować jednemu celowi - wygranej w wyborach. Można powiedzieć, że pragmatyzm polityczny, skłaniający do akceptacji każdej koalicji mogącej odsunąć od władzy postkomunistów, najbliższy jest zwolennikom NSZZ „Solidarność”, najdalszy zaś - sympatykom ROP. Dla tych ostatnich stworzenie wspólnego programu wydaje się warunkiem *sine qua non* zjednoczenia, bez względu na to, kto będzie sprawować rządu. Drugim ugrupowaniem, w którym pogląd ten ma nieco więcej zwolenników niż opcja łączenia się bez względu na różnice programowe, jest Unia Wolności.

CZY KOALICJA UGRUPOWAŃ POSTSOLIDARNOŚCIOWYCH JEST REALNA?

Prognozy badanych co do możliwości przyszłego zjednoczenia się partii postsolidarnościowych są raczej pesymistyczne. Ugrupowania te przez dużą część społeczeństwa wydają się postrzegane jako niezdolne do zawiązania jednolitej koalicji. Większość Polaków oceniając szanse zjednoczenia ugrupowań postsolidarnościowych sądzi, że w najlepszym razie uda im się utworzyć dwa lub trzy bloki polityczne.

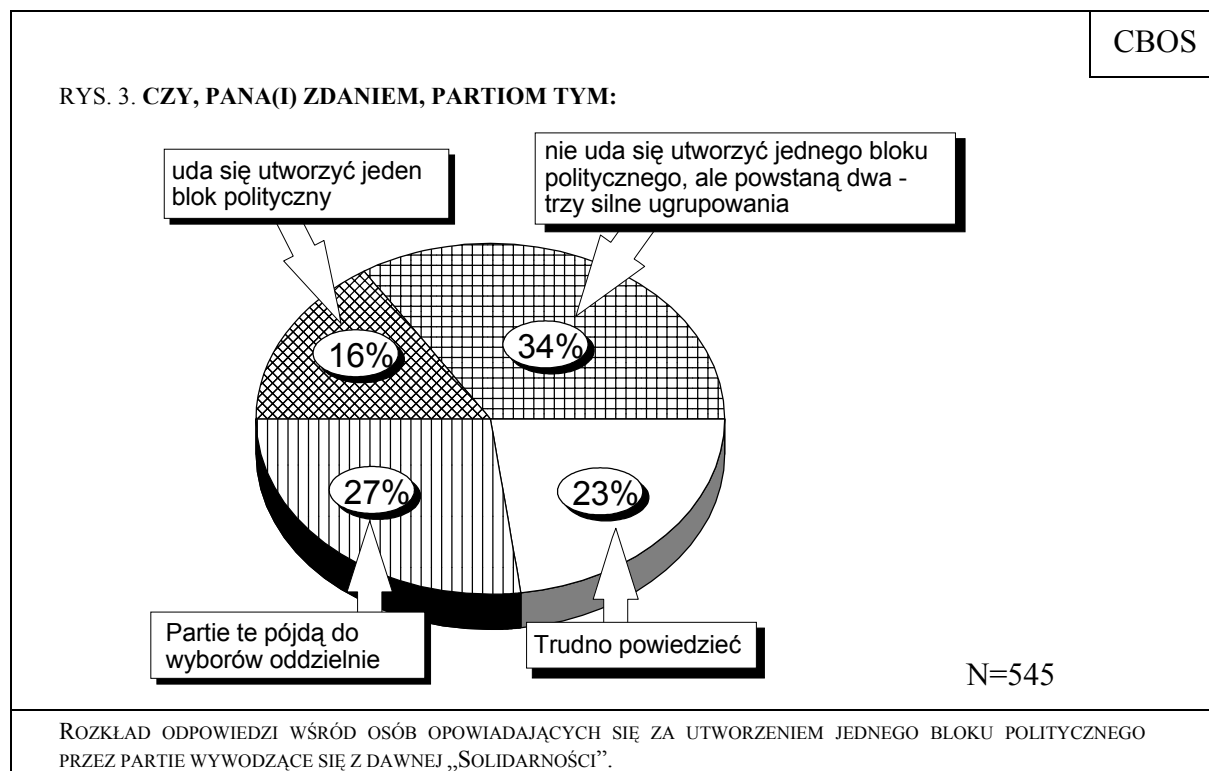
Utworzenie jednego bloku skupiającego większość z tych partii uważa się za mało realne. W sukces zjednoczeniowy całego obozu opozycji solidarnościowej wierzy niespełna co dziesiąty badany. Zdaniem jednej czwartej ankietowanych, podejmowane próby uwieńczy powstanie dwóch lub trzech bloków skupiających te partie. Jednak stosunkowo najczęściej sądzi się, że do wyborów pójdą one oddzielnie.

W utworzenie jednego bloku politycznego skupiającego większość opozycyjnych ugrupowań nieco częściej wierzą osoby deklarujące prawicowe poglądy polityczne, często uczestniczące w praktykach religijnych, a wśród grup społeczno-zawodowych - pracownicy fizyczno-umysłowi i robotnicy niewykwalifikowani. O tym, że powstaną dwa lub trzy silne

ugrupowania skupiające partie opozycyjne, stosunkowo najczęściej przekonani są ludzie młodzi, w wieku 25-34 lat, osoby z wykształceniem średnim i wyższym, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracowników umysłowych niższego szczebla.

Warto podkreślić, iż osoby opowiadające się za utworzeniem jednego bloku również powątpiewają w realność tego postulatu. W swych prognozach są one jedynie trochę bardziej optymistyczne niż ogół badanych.

W szerokie porozumienie wierzy tylko co szósty spośród zwolenników zjednoczenia. Co trzeci sądzi, że partiom tym uda się połączyć swe siły w dwa czy trzy bloki. Stosunkowo niewiele mniej osób jest jednak przekonanych, że wśród partii opozycji nie dojdzie do żadnych porozumień.

Zwolennicy poszczególnych ugrupowań prawicowych i centrowych w przeważającej mierze spodziewają się jedynie utworzenia kilku bloków wyborczych. Wyróżniają się tu przede wszystkim sympatycy Unii Wolności (46%) marginalizowanej jak dotąd w planach zjednoczeniowych „Solidarności”, a przez ROP nawet z nich wykluczonej. Można przypuszczać, że zwolennicy UW zdają sobie sprawę, iż z różnych powodów nie są do

zaakceptowania dla wielu ugrupowań, spośród tych, na które podzieliła się dawna „Solidarność”. Być może jednak nie ze wszystkimi spośród nich chcieliby się połączyć. W każdym razie można by tu nawet mówić o specyficznym poczuciu politycznego osamotnienia panującym wśród zwolenników tego ugrupowania.

Wariant dwóch lub trzech bloków wydaje się najbardziej prawdopodobny również zwolennikom partii Jana Olszewskiego, a także - traktowanym łącznie na potrzeby tych analiz - sympatykom pozostałych ugrupowań prawicowych. W odbudowę szerokiego bloku koalicyjnego centroprawicy wierzy tylko co piąty zwolennik tych ugrupowań.

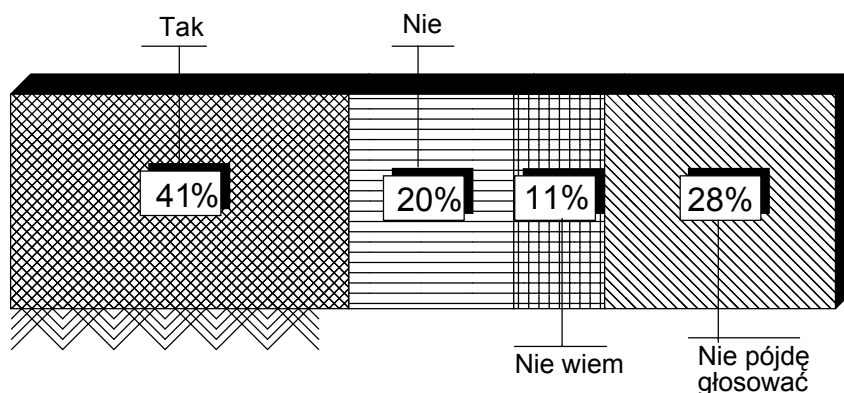
SZANSE WYBORCZE

Niezależnie od ocen i prognoz badanych co do przyszłości partii opozycyjnych, chcieliśmy ustalić, jakim poparciem w wyborach mógłby cieszyć się utworzony wspólnie blok wyborczy, a na ile głosów mogłyby liczyć owe hipotetyczne dwie lub trzy koalicje stworzone przez partie postsolidarnościowe. Należy jednak od razu zaznaczyć, że uzyskany tu wynik nie jest prognozą wyborczą. Nie są tu bowiem zachowane podstawowe zasady badania preferencji wyborczych, takie jak prezentowanie badanym pełnej listy ugrupowań startujących w wyborach oraz zasada niewyróżniania przez kontekst żadnej partii czy opcji politycznej. Należy zatem zakładać, że poziom deklarowanego poparcia dla bloku lub bloków opozycji postsolidarnościowej może być w tym przypadku zawyżony.

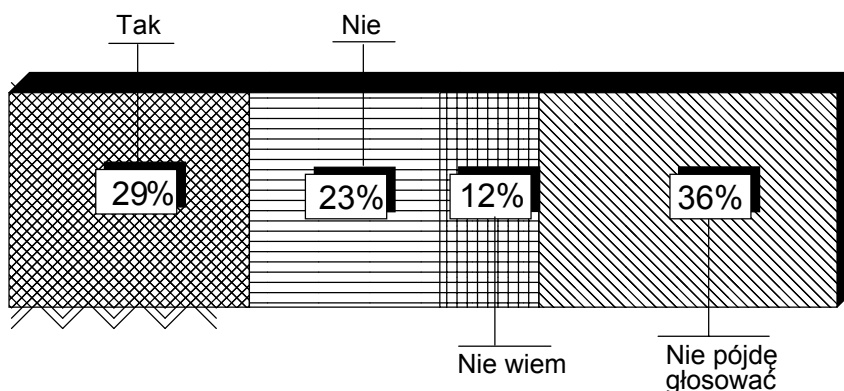
Z deklaracji ankietowanych wynika, że gdyby na przedwyborczej scenie zaistniało jedno ugrupowanie skupiające partie postsolidarnościowe - gotowych byłoby na nie głosować aż 41% ogółu badanych, co w przeliczeniu na liczbę osób wybierających się do urn oznaczałoby, że blok mógłby uzyskać poparcie 57% głosujących. W razie nieosiągnięcia takiego stopnia współdziałania politycznego i utworzenia na potrzeby wyborów dwóch lub trzech bloków, gotowa byłaby głosować na nie niespełna jedna trzecia ankietowanych (45% zamierzających głosować).

RYS. 4

GDYBY PARTIE WYWODZĄCE SIĘ Z DAWNEJ „SOLIDARNOŚCI” UTWORZYŁY JEDEN BLOK POLITYCZNY, TO CZY GŁOSWAŁ(A)BY PAN(I) NA TEN BLOK?

GDYBY PARTIE WYWODZĄCE SIĘ Z DAWNEJ „SOLIDARNOŚCI” UTWORZYŁY DWA - TRZY SILNE UGRUPOWANIA, TO CZY GŁOSWAŁ(A)BY PAN(I) NA JEDNO Z NICH?

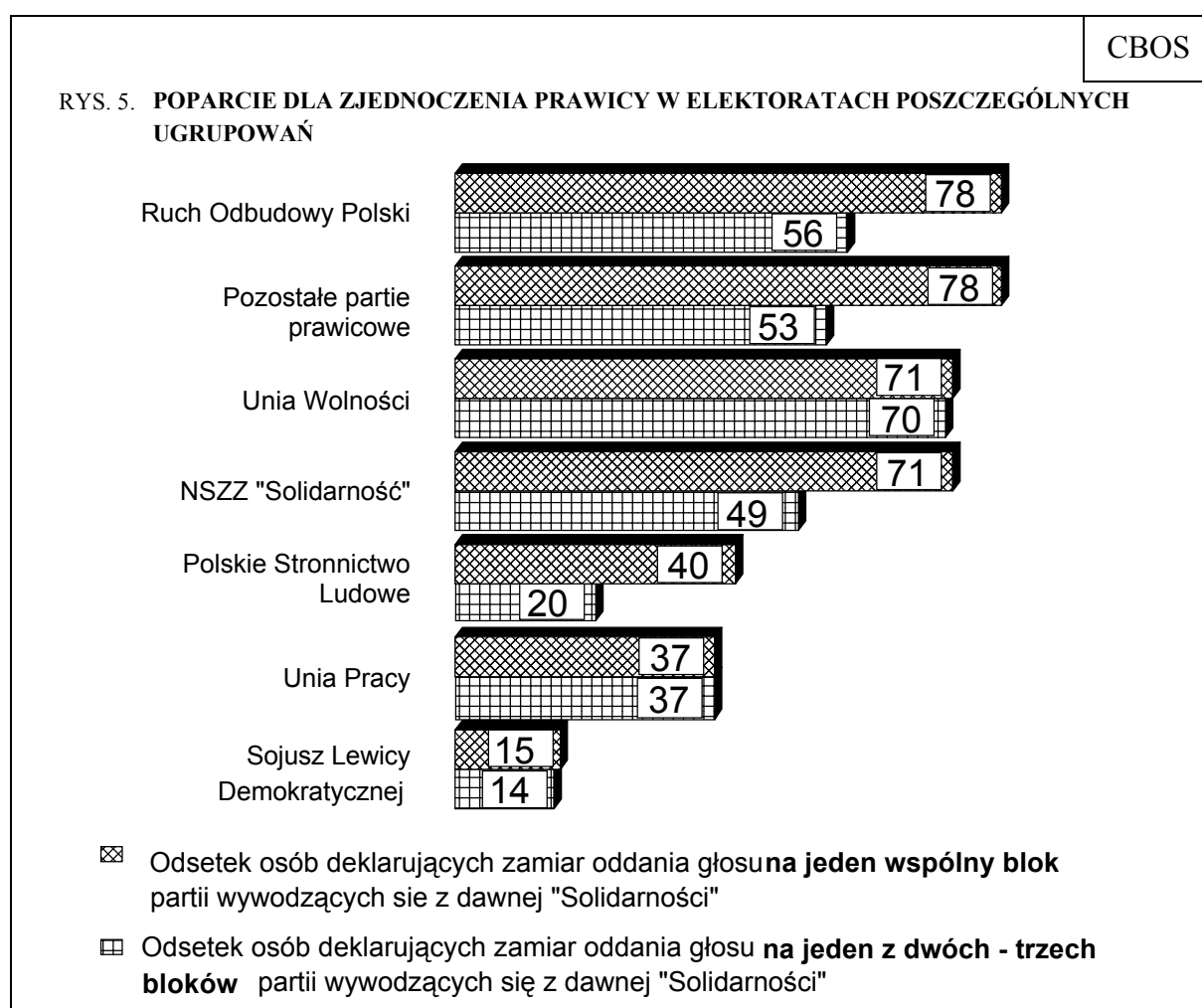

Nie ulega wątpliwości, że całkowite zjednoczenie się opozycji solidarnościowej stanowiłoby tu niebagatelny atut dla przyszłych wyborców i znacznie sprzyjałoby chęci poparcia w wyborach takiego ugrupowania. Swego rodzaju magnesem byłaby tu zapewne możliwość identyfikacji bloku z dawną „Solidarnością”, a także ograniczenie pola wyboru do klarownie dzielących się sił politycznych - reprezentujących partie o rodowodzie solidarnościowym i postkomunistycznym. Podobnie jak w wyborach prezydenckich, prawdopodobnie głosowałoby wtedy więcej osób. Potwierdzają to deklaracje większej liczby badanych chętnych do wzięcia udziału w wyborach z udziałem zjednoczonego bloku.

Na wspólny jeden blok partii opozycji w zdecydowanej większości chcieliby głosować przede wszystkim mieszkańcy wielkich miast, ludzie wykształceni, deklarujący prawicowe poglądy polityczne oraz osoby głęboko religijne. W grupach społeczno-zawodowych

cieszyłby się on szczególnie dużym poparciem wśród przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji, pracowników fizyczno-umysłowych oraz osób prowadzących samodzielną działalność gospodarczą. Respondenci zaliczający się do tych grup chętniej niż pozostali opowiedzieliby się także za jedną z kilku utworzonych koalicji partii postsolidarnościowych, aczkolwiek odsetek ten byłby niższy.

W przypadku zdecydowanej większości sympatyków poszczególnych partii prawicowych czy prawicowocentrowych popieranie idei ich zjednoczenia się jest równoznaczne z zamiarem oddania głosu na wspólny blok polityczny.

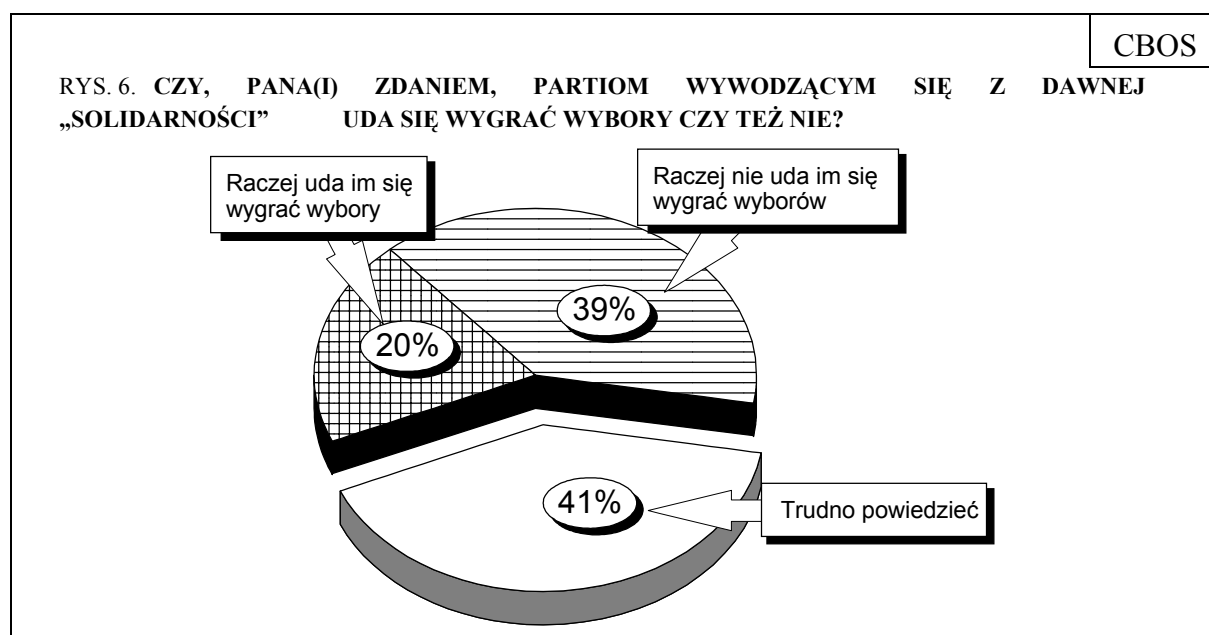

Ponad trzy czwarte dzisiejszych zwolenników ROP i małych ugrupowań prawicowych oraz niewiele mniejsza część elektoratów Unii Wolności i „Solidarności” gotowych jest oddać swój głos na wspólną koalicję. Warto zauważyć, że szeregi wyborców takiej koalicji w znacznym stopniu mogliby powiększyć także dzisiejsi zwolennicy PSL i Unii Pracy. Na

marginesie, abstrahując od ewentualnych przyszłych zmian na scenie politycznej, związanych z jednoczeniem się prawicy, trzeba zaznaczyć, że wynik ten może wskazywać na znaczne osłabienie zdolności identyfikowania się z tymi ugrupowaniami ich obecnych elektoratów.

Sympatycy prawie wszystkich ugrupowań w mniejszym stopniu deklarują gotowość poparcia w wyborach jednego z kilku bloków wywodzących się z „Solidarności”. Po części może to zapewne wynikać z faktu, że o ile zjednoczenie się w jeden obóz wyborczy wszystkich ugrupowań postsolidarnościowych zakłada pewną ich unifikację - o tyle w przypadku zawiązywania się mniejszych sojuszy większego znaczenia nabiera to, z kim ugrupowanie takie ma tworzyć jeden blok. Tak więc opowiadanie się dużej części zwolenników obecnie często skłóconych ugrupowań za ich udziałem w hipotetycznych sojuszach świadczy o niewątpliwie silnych oczekiwaniach przedwyborczej konsolidacji prawej strony sceny politycznej i zapowiada brak akceptacji przedkładania ambicji polityków czy rozmaitych zaszłości nad pragmatyzm polityczny. Nie zmienia to faktu, że dzisiejsi wyborcy poszczególnych ugrupowań widzą też po prostu większy sens w tworzeniu jak najszerszych koalicji, a wielu z nich jedność prawicy uznaje za wartość samą w sobie.

Zgodnie z brakiem przekonania co do realności utworzenia wspólnego bloku politycznego przez wszystkie ugrupowania postsolidarnościowe dwie piąte badanych sądzi, że w nadchodzących wyborach parlamentarnych opozycja poniesie kolejną porażkę. Dwukrotnie mniej osób uważa, że partiom opozycyjnym uda się wygrać te wybory.

W zwycięstwo obozu postsolidarnościowego w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych stosunkowo najczęściej wierzą sympatycy niewielkich ugrupowań prawicowych. Nieco mniejszymi optymistami są zwolennicy ROP i „Solidarności”. W elektoracie Unii Wolności opinie są natomiast podzielone: prawie tyle samo osób przewiduje zwycięstwo, co porażkę ugrupowań postsolidarnościowych. O tym, że w najbliższych wyborach ugrupowania te poniosą klęskę, najczęściej przekonani są wyborcy SLD.

Tabela 5

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partiom wywodzącym się z dawnej „Solidarności” uda się wygrać wybory czy też nie?	Niewielkie partie prawicowe	ROP	NSZZ „S”	UW	PSL	UP	SLD
Tak	48	42	40	32	15	7	6
Nie	32	21	23	36	55	66	76
Trudno powiedzieć	20	37	37	32	29	27	18

Szanse na zwycięstwo określane są według wyobrażeń o zdolności tych ugrupowań do zawarcia jak najbardziej szerokich porozumień. Nieliczni, którzy sądzą, że partiom tym uda się utworzyć jeden blok polityczny, w większości są przekonani, że taka koalicja mogłaby im zapewnić zwycięstwo.

Tabela 6

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, partiom tym:	Czy, Pana(i) zdaniem, partiom wywodzącym się z dawnej „Solidarności” uda się wygrać wybory czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
- uda się utworzyć jeden blok polityczny	58	20	22
- nie uda im się utworzyć jednego bloku, ale powstaną dwa - trzy silne ugrupowania	28	48	24
Partie te pójdą do wyborów oddzielnie	13	62	25

Natomiast w opinii większości osób przekonanych, że partie te nie są zdolne do żadnych porozumień oraz kompromisów politycznych i pójdą do wyborów oddzielnie, jest to jednoznaczne z ich porażką. Zjednoczenie się w ramach dwóch czy trzech bloków - zgodnie z przewidywaniami badanych - raczej nie przyniesie tworzącym je partiom sukcesu - prawie

połowa zakładających, że właśnie ten wariant zostanie zrealizowany, jednocześnie podziela pogląd, że nie zakończy się to zwycięstwem. W wyborczy sukces dwóch czy trzech ugrupowań wierzy tylko mniej niż co trzeci z tej grupy badanych.

Zgodnie z przewidywaniami Polaków, jedynie zjednoczenie wszystkich postsolidarnościowych sił politycznych w jednym bloku wyborczym może dać im szansę na sukces w nadchodzących wyborach parlamentarnych. Chęć głosowania na tego rodzaju koalicję deklaruje obecnie 41% ogółu badanych. Co ciekawe, wśród elektoratów partyjnych za tym rozwiązaniem najsilniej optują zwolennicy ROP, co stoi w sprzeczności z ostatnimi deklaracjami przywódców tego ugrupowania. Inne warianty zjednoczeniowe, według oceny badanych, raczej nie wróżą sukcesu. Choć duża część społeczeństwa, w tym szczególnie zwolennicy prawicy, oczekują jakichś skutecznych działań zjednoczeniowych, to jednak nauczeni doświadczeniem bardzo sceptycznie zapatrują się na możliwość osiągnięcia konsensusu w tym względzie. Wydaje się, że w społecznej ocenie politycy z poszczególnych ugrupowań postsolidarnościowych są tak silnie podzieleni, że nawet chęć odsunięcia od władzy obecnego układu rządowego nie jest w stanie skłonić ich do kompromisu i współpracy.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. W przyszłym roku odbędą się wybory parlamentarne. Wielu polityków mówi, że konieczne jest, aby do tych wyborów różne partie polityczne wywodzące się z dawnej "Solidarności" poszły wspólnie. Czy Pan(i) osobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej "Solidarności" utworzyły jeden blok polityczny?

(%)

	Raczej tak	Jest mi to obojętne	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	46	29	12	13	1188
Płeć					
Mężczyźni	52	24	16	9	562
Kobiety	40	33	9	17	626
Wiek					
do 24 lat	47	35	6	11	178
25-34	46	27	18	8	218
35-44	46	28	15	11	283
45-54	44	30	10	15	169
55-64	49	27	10	14	155
65 lat i więcej	44	27	8	22	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	39	31	11	19	430
Miasto do 20 tys.	47	29	10	13	148
od 21 do 100 tys.	46	31	11	11	235
101-500 tys.	49	29	14	8	250
501 tys.i więcej mieszk.	63	15	15	7	125
Region					
Północny	51	27	16	7	139
Zachodni	42	26	14	18	112
Środkowozachodni	46	23	11	19	166
Środkowy	46	27	13	14	213
Wschodni	41	34	9	16	163
Południowo-wschodni	50	29	11	10	183
Południowo-zachodni	46	33	11	10	211
Wykształcenie					
Podstawowe	40	28	10	21	428
Zasadnicze zawodowe	45	27	15	12	305
Średnie	51	31	12	6	377
Wyższe	54	28	10	9	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	53	26	15	6	67
Prac.umysł.niż.szczebla	45	36	14	5	97
Pracownicy fiz.- umysł.	50	28	12	10	61
Robotnicy wykwalifikowani	52	27	16	5	133
Robotnicy niewykwalifik.	46	29	14	11	58
Rolnicy	41	26	12	21	88
Prywatni przedsiębiorcy	73	15	11	2	48
Bierni zawodowo					
Renciści	37	28	10	25	142
Emeryci	46	27	10	17	208
Uczniowie i studenci	53	33	9	5	70
Bezrobotni	44	30	12	13	110
Gospodynie domowe i inni	34	35	10	21	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	48	32	9	11	101
Sektor państwowy	47	27	16	10	136
Sektor prywatny	54	27	14	4	227
Spółdzielczość	55	29	10	6	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	40	31	13	16	271
151 - 225	40	31	16	13	204
226 - 325	42	30	12	17	277
326 - 425	57	26	7	10	186
Powyżej 426 zł	53	27	14	7	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	45	26	14	15	456
Średnie	45	32	10	13	511
Dobre	53	27	13	8	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	68	20	7	6	72
Raz w tygodniu	49	28	9	14	683
Kilka razy w roku	37	31	18	15	306
W ogóle nie uczestniczy	40	31	18	10	127
Poglądy polityczne					
Lewica	29	39	23	9	240
Centrum	46	31	11	11	311
Prawica	77	8	10	6	297
Trudno powiedzieć	31	38	7	25	339

Tabela 2. W przyszłym roku odbędą się wybory parlamentarne. Wielu polityków mówi, że konieczne jest, aby do tych wyborów różne partie polityczne wywodzące się z dawnej "Solidarności" poszły wspólnie. Czy Pan(i) ośobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej "Solidarności" utworzyły dwa - trzy ugrupowania?

(%)

	Raczej tak	Jest mi to obojętne	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	31	33	17	1188
Płeć					
Mężczyźni	24	25	38	13	562
Kobiety	13	37	29	21	626
Wiek					
do 24 lat	15	38	31	16	178
25-34	26	27	38	10	218
35-44	20	30	34	15	283
45-54	18	33	33	16	169
55-64	15	32	32	21	155
65 lat i więcej	14	30	30	27	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	15	35	28	22	430
Miasto do 20 tys.	20	34	29	17	148
od 21 do 100 tys.	16	34	35	15	235
101-500 tys.	22	29	37	12	250
501 tys. i więcej mieszk.	25	16	46	12	125
Region					
Północny	19	28	43	11	139
Zachodni	15	33	29	23	112
Środkowo-zachodni	18	25	34	23	166
Środkowy	21	26	36	17	213
Wschodni	15	34	33	18	163
Południowo-wschodni	23	35	27	15	183
Południowo-zachodni	16	38	32	14	211
Wykształcenie					
Podstawowe	15	31	27	26	428
Zasadnicze zawodowe	21	29	33	17	305
Średnie	20	34	37	8	377
Wyższe	17	24	49	10	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	19	25	51	5	67
Prac. umysł. niż. szczebla	25	39	28	8	97
Pracownicy fiz. - umysł.	10	28	50	12	61
Robotnicy wykwalifikowani	25	29	38	9	133
Robotnicy niewykwalifik.	23	31	33	13	58
Rolnicy	17	30	29	24	88
Prywatni przedsiębiorcy	31	21	44	4	48
Bierni zawodowo					
Renciści	10	34	28	28	142
Emeryci	13	31	32	24	208
Uczniowie i studenci	22	37	27	13	70
Bezrobotni	19	31	31	19	110
Gospodynie domowe i inni	19	31	28	22	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	12	33	42	13	101
Sektor państwowy	26	27	34	13	136
Sektor prywatny	25	29	39	6	227
Spółdzielczość	22	32	38	8	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	18	35	28	19	271
151 - 225	19	37	29	14	204
226 - 325	21	28	31	20	277
326 - 425	15	32	38	16	186
Powyżej 426 zł	19	29	41	12	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	18	28	34	20	456
Średnie	19	36	28	17	511
Dobre	18	28	45	9	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	16	21	52	12	72
Raz w tygodniu	18	31	33	18	683
Kilka razy w roku	20	32	31	17	306
W ogóle nie uczestniczy	19	35	31	16	127
Poglądy polityczne					
Lewica	14	42	32	13	240
Centrum	21	33	32	13	311
Prawica	27	11	53	10	297
Trudno powiedzieć	12	40	19	30	339

Tabela 3. W przyszłym roku odbędą się wybory parlamentarne. Wielu polityków mówi, że konieczne jest, aby do tych wyborów różne partie polityczne wywodzące się z dawnej "Solidarności" poszły wspólnie. Czy Pan(i) osobiście chciał(a)by, aby partie wywodzące się z dawnej "Solidarności" **poszły do wyborów oddzielnie?**

(%)

	Raczej tak	Jest mi to obojętne	Raczej nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	7	29	47	17	1188
Płeć					
Mężczyźni	9	23	55	13	562
Kobiety	5	34	41	20	626
Wiek					
do 24 lat	4	37	44	15	178
25-34	11	26	53	10	218
35-44	7	29	48	17	283
45-54	7	30	49	14	169
55-64	7	24	48	20	155
65 lat i więcej	4	29	42	26	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	34	37	23	430
Miasto do 20 tys.	9	29	47	16	148
od 21 do 100 tys.	6	32	47	15	235
101-500 tys.	7	24	55	14	250
501 tys. i więcej mieszk.	6	16	73	6	125
Region					
Północny	9	27	55	9	139
Zachodni	10	28	42	20	112
Środkowozachodni	9	23	47	21	166
Środkowy	6	27	51	16	213
Wschodni	7	33	41	19	163
Południowo-wschodni	4	32	47	16	183
Południowo-zachodni	3	33	48	16	211
Wykształcenie					
Podstawowe	7	28	40	25	428
Zasadnicze zawodowe	7	29	46	17	305
Średnie	6	31	54	9	377
Wyższe	8	23	59	10	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	10	21	62	8	67
Prac. umysł. niż. szczebla	6	37	53	5	97
Pracownicy fiz.- umysł.	6	28	51	15	61
Robotnicy wykwalifikowani	9	27	55	8	133
Robotnicy niewykwalifik.	12	33	45	11	58
Rolnicy	10	30	35	25	88
Prywatni przedsiębiorcy	7	21	66	7	48
Bierni zawodowo					
Renciści	2	31	39	28	142
Emeryci	6	28	45	22	208
Uczniowie i studenci	5	26	55	13	70
Bezrobotni	8	33	44	15	110
Gospodynie domowe i inni	5	27	41	27	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	10	29	49	12	101
Sektor państwowy	6	26	55	13	136
Sektor prywatny	9	29	56	7	227
Spółdzielczość	0	36	55	8	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	7	33	43	18	271
151 - 225	10	33	40	17	204
226 - 325	6	28	47	19	277
326 - 425	6	27	52	15	186
Powyżej 426 zł	5	27	57	11	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	27	46	19	456
Średnie	5	33	45	18	511
Dobre	9	25	57	9	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	6	20	64	9	72
Raz w tygodniu	5	29	48	18	683
Kilka razy w roku	11	29	43	16	306
W ogóle nie uczestniczy	8	33	45	14	127
Poglądy polityczne					
Lewica	15	37	35	13	240
Centrum	6	31	47	15	311
Prawica	5	9	78	8	297
Trudno powiedzieć	3	39	30	28	339

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, partie wywodzące się z dawnej "Solidarności": 1 - powinny połączyć swe siły bez względu na dzielące je różnice programowe, aby wygrać wybory; 2 - powinny połączyć się tylko wówczas, gdy uda im się uzgodnić wspólny program (%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	47	27	1188
Płeć				
Mężczyźni	30	47	22	562
Kobiety	22	47	31	626
Wiek				
do 24 lat	19	57	24	178
25-34	30	52	18	218
35-44	22	55	23	283
45-54	26	46	28	169
55-64	34	39	27	155
65 lat i więcej	27	29	44	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	24	43	33	430
Miasto do 20 tys.	23	50	27	148
od 21 do 100 tys.	22	47	31	235
101-500 tys.	24	60	17	250
501 tys. i więcej mieszk.	49	35	15	125
Region				
Północny	26	54	19	139
Zachodni	21	49	30	112
Środkowo-zachodni	23	54	23	166
Środkowy	25	49	26	213
Wschodni	31	40	29	163
Południowo-wschodni	30	39	31	183
Południowo-zachodni	25	48	27	211
Wykształcenie				
Podstawowe	26	37	37	428
Zasadnicze zawodowe	23	49	28	305
Średnie	27	55	18	377
Wyższe	34	60	6	78
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	43	53	4	67
Prac. umysł. niż. szczebla	24	59	17	97
Pracownicy fiz.- umysł.	31	45	23	61
Robotnicy wykwalifikowani	20	63	18	133
Robotnicy niewykwalifik.	26	46	28	58
Rolnicy	17	46	37	88
Prywatni przedsiębiorcy	42	52	6	48
Bierni zawodowo				
Renciści	30	22	48	142
Emeryci	27	37	36	208
Uczniowie i studenci	25	60	14	70
Bezrobotni	28	52	20	110
Gospodynie domowe i inni	15	53	32	100
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	30	55	15	101
Sektor państwowy	25	51	23	136
Sektor prywatny	28	56	16	227
Spółdzielczość	21	66	13	37
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	20	45	35	271
151 - 225	21	48	30	204
226 - 325	25	50	25	277
326 - 425	33	43	24	186
Powyżej 426 zł	34	50	16	187
Ocena własnych war. mater.				
Złe	23	48	29	456
Średnie	28	44	29	511
Dobre	29	54	16	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	40	51	9	72
Raz w tygodniu	27	45	28	683
Kilka razy w roku	21	51	28	306
W ogóle nie uczestniczy	26	48	26	127
Poglądy polityczne				
Lewica	15	60	25	240
Centrum	23	56	21	311
Prawica	48	42	10	297
Trudno powiedzieć	17	36	47	339

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, partiom tym: 1 - uda się utworzyć jeden blok polityczny; 2 - nie uda się utworzyć jednego bloku politycznego, ale powstaną dwa - trzy silne ugrupowania; 3 - Partie te pójdą do wyborów oddzielnie

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	26	30	35	1187
Płeć					
Mężczyźni	9	32	33	27	562
Kobiety	9	21	28	42	625
Wiek					
do 24 lat	6	27	30	37	178
25-34	8	38	35	19	218
35-44	8	28	31	33	283
45-54	13	22	36	29	169
55-64	12	19	30	39	155
65 lat i więcej	9	19	18	54	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	23	25	43	430
Miasto do 20 tys.	11	24	33	32	148
od 21 do 100 tys.	8	25	35	32	235
101-500 tys.	9	29	32	31	249
501 tys. i więcej mieszk.	11	35	32	22	125
Region					
Północny	9	28	34	30	139
Zachodni	6	24	33	37	112
Środkowo-zachodni	10	23	39	29	166
Środkowy	7	26	37	30	213
Wschodni	11	25	22	43	163
Południowo-wschodni	9	31	26	34	183
Południowo-zachodni	10	26	23	40	211
Wykształcenie					
Podstawowe	10	15	27	48	428
Zasadnicze zawodowe	10	27	28	35	304
Średnie	8	36	34	22	377
Wyższe	4	38	37	22	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	3	42	37	18	67
Prac. umysł. niż. szczebla	2	37	39	22	97
Pracownicy fiz.- umysł.	22	23	22	34	61
Robotnicy wykwalifikowani	10	33	34	23	133
Robotnicy niewykwalifik.	14	12	28	47	58
Rolnicy	5	27	33	35	88
Prywatni przedsiębiorcy	11	32	33	24	48
Bierni zawodowo					
Renciści	10	8	31	51	142
Emeryci	8	22	23	47	208
Uczniowie i studenci	4	39	44	12	70
Bezrobotni	9	33	23	35	110
Gospodynie domowe i inni	13	18	28	41	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	6	32	38	24	100
Sektor państwowy	7	31	33	28	136
Sektor prywatny	11	34	28	27	227
Spółdzielczość	9	30	37	24	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	11	23	28	38	270
151 - 225	7	18	33	42	204
226 - 325	7	24	34	35	277
326 - 425	9	29	27	35	186
Powyżej 426 zł	10	42	27	22	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	24	32	36	455
Średnie	10	25	27	37	511
Dobre	7	34	33	26	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	31	26	28	72
Raz w tygodniu	10	26	27	36	683
Kilka razy w roku	6	24	34	37	305
W ogóle nie uczestniczy	6	28	39	27	127
Poglądy polityczne					
Lewica	5	32	41	22	240
Centrum	8	29	36	27	311
Prawica	17	34	26	23	297
Trudno powiedzieć	5	13	21	60	338

Tabela 6. Gdyby partie wywodzące się z dawnej "Solidarności" utworzyły jeden blok polityczny, to czy głosował(a)by Pan(i) na ten blok?

(%)

	Tak	Nie	Nie wiem	Nie pójde głosować	Liczba osób
Ogółem	41	20	11	28	1188
Płeć					
Mężczyźni	47	21	8	24	562
Kobiety	36	18	13	32	626
Wiek					
do 24 lat	34	17	10	39	178
25-34	49	18	7	25	218
35-44	40	22	9	29	283
45-54	44	25	11	20	169
55-64	41	21	7	30	155
65 lat i więcej	37	15	20	28	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	35	17	16	32	430
Miasto do 20 tys.	38	22	4	37	148
od 21 do 100 tys.	40	22	12	27	235
101-500 tys.	46	23	7	24	250
501 tys. i więcej mieszk.	60	14	5	21	125
Region					
Północny	43	19	10	28	139
Zachodni	35	25	11	29	112
Środkowozachodni	42	19	8	31	166
Środkowy	47	18	10	26	213
Wschodni	36	12	19	32	163
Południowo-wschodni	40	20	13	28	183
Południowo-zachodni	42	25	5	28	211
Wykształcenie					
Podstawowe	34	17	17	32	428
Zasadnicze zawodowe	42	19	10	28	305
Średnie	47	21	5	26	377
Wyższe	50	29	2	19	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	54	29	1	16	67
Prac. umysł. niż. szczebla	42	26	3	29	97
Pracownicy fiz.- umysł.	53	25	5	17	61
Robotnicy wykwalifikowani	40	22	5	33	133
Robotnicy niewykwalifik.	35	16	6	43	58
Rolnicy	38	21	15	26	88
Prywatni przedsiębiorcy	63	12	6	18	48
Bierni zawodowo					
Renciści	36	16	22	26	142
Emeryci	40	18	14	29	208
Uczniowie i studenci	38	13	12	37	70
Bezrobotni	39	19	16	25	110
Gospodynie domowe i inni	38	19	4	38	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	41	27	4	27	101
Sektor państwowy	44	25	5	25	136
Sektor prywatny	48	17	7	28	227
Spółdzielczość	37	26	5	31	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	37	19	17	27	271
151 - 225	34	22	6	37	204
226 - 325	40	22	9	29	277
326 - 425	47	17	9	27	186
Powyżej 426 zł	50	22	8	20	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	39	19	14	29	456
Średnie	41	20	11	29	511
Dobre	48	22	4	26	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	66	5	12	17	72
Raz w tygodniu	45	15	10	30	683
Kilka razy w roku	33	28	11	28	306
W ogóle nie uczestniczy	29	32	14	25	127
Poglądy polityczne					
Lewica	17	50	10	23	240
Centrum	41	19	10	30	311
Prawica	78	4	3	14	297
Trudno powiedzieć	26	12	18	44	339

Tabela 7. Gdyby partie wywodzące się z dawnej "Solidarności" utworzyły dwa - trzy silne ugrupowania, to czy głosował(a)by Pan(i) na jedno z nich? (%)

	Tak	Nie	Nie wiem	Nie pójdę głosować	Liczba osób
Ogółem	29	23	12	36	1188
Płeć					
Mężczyźni	35	24	9	31	562
Kobiety	23	22	14	41	626
Wiek					
do 24 lat	20	21	12	47	178
25-34	40	20	8	32	218
35-44	26	26	11	37	283
45-54	31	29	10	29	169
55-64	27	27	9	37	155
65 lat i więcej	28	15	21	36	184
Miejsce zamieszkania					
Wieś	23	21	17	38	430
Miasto do 20 tys.	32	25	5	38	148
od 21 do 100 tys.	23	29	13	36	235
101-500 tys.	31	24	7	38	250
501 tys. i więcej mieszk.	51	14	8	27	125
Region					
Północny	32	17	13	38	139
Zachodni	27	28	13	32	112
Środkowozachodni	32	24	7	37	166
Środkowy	32	25	11	32	213
Wschodni	24	20	20	36	163
Południowo-wschodni	26	21	15	39	183
Południowo-zachodni	28	26	6	40	211
Wykształcenie					
Podstawowe	22	21	19	38	428
Zasadnicze zawodowe	25	24	12	38	305
Średnie	35	24	6	35	377
Wyższe	49	25	2	25	78
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	48	22	1	28	67
Prac. umysł. niż. szczebla	34	23	5	38	97
Pracownicy fiz. - umysł.	26	29	11	35	61
Robotnicy wykwalifikowani	32	21	8	39	133
Robotnicy niewykwalifik.	20	27	6	46	58
Rolnicy	29	26	15	30	88
Prywatni przedsiębiorcy	45	30	9	16	48
Bierni zawodowo					
Renciści	21	21	23	35	142
Emeryci	30	19	14	37	208
Uczniowie i studenci	26	19	12	43	70
Bezrobotni	20	25	19	37	110
Gospodynie domowe i inni	26	25	3	45	100
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	27	26	7	41	101
Sektor państwowy	37	20	6	37	136
Sektor prywatny	35	26	9	31	227
Spółdzielczość	35	18	10	37	37
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	21	20	19	40	271
151 - 225	26	24	8	42	204
226 - 325	24	29	10	37	277
326 - 425	33	22	10	35	186
Powyżej 426 zł	43	21	9	27	187
Ocena własnych war. mater.					
Złe	25	23	14	38	456
Średnie	28	24	12	36	511
Dobre	40	22	6	33	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	44	11	12	33	72
Raz w tygodniu	29	20	10	40	683
Kilka razy w roku	27	29	13	32	306
W ogóle nie uczestniczy	25	31	17	27	127
Poglądy polityczne					
Lewica	20	45	10	25	240
Centrum	25	26	13	37	311
Prawica	54	14	5	27	297
Trudno powiedzieć	16	13	19	52	339

Tabela 8. Czy, Pana(i) zdaniem, partiom wywodzącym się z dawnej "Solidarności" uda się wygrać przyszłoroczne wybory parlamentarne czy też nie? 1 - Raczej uda im się wygrać wybory; 2 - Raczej nie uda im się wygrać wyborów

			(%)	
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	40	41	1188
Płeć				
Mężczyźni	24	46	30	562
Kobiety	16	34	50	626
Wiek				
do 24 lat	17	43	40	178
25-34	26	40	34	218
35-44	17	45	38	283
45-54	21	43	37	169
55-64	23	39	38	155
65 lat i więcej	17	24	59	184
Miejsce zamieszkania				
Wieś	18	40	42	430
Miasto do 20 tys.	19	43	38	148
od 21 do 100 tys.	15	40	46	235
101-500 tys.	23	39	38	250
501 tys. i więcej mieszk.	31	35	34	125
Region				
Północny	23	35	43	139
Zachodni	17	40	44	112
Środkowo-zachodni	15	49	36	166
Środkowy	21	40	39	213
Wschodni	20	34	46	163
Południowo-wschodni	28	39	34	183
Południowo-zachodni	16	39	45	211
Wykształcenie				
Podstawowe	17	33	51	428
Zasadnicze zawodowe	19	45	36	305
Średnie	22	42	35	377
Wyższe	29	42	29	78
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	20	46	34	67
Prac.umysł.niż.szczębla	19	40	40	97
Pracownicy fiz.- umysł.	30	38	32	61
Robotnicy wykwalifikowani	25	43	32	133
Robotnicy niewykwalifik.	10	46	44	58
Rolnicy	21	50	29	88
Prywatni przedsiębiorcy	36	46	18	48
Bierni zawodowo				
Renciści	14	32	54	142
Emeryci	19	32	49	208
Uczniowie i studenci	23	51	26	70
Bezrobotni	17	41	43	110
Gospodynie domowe i inni	16	33	51	100
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	18	35	47	101
Sektor państwowy	17	49	34	136
Sektor prywatny	28	44	29	227
Spółdzielczość	25	41	34	37
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	20	39	41	271
151 - 225	13	41	46	204
226 - 325	12	44	44	277
326 - 425	25	35	39	186
Powyżej 426 zł	31	38	31	187
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	40	41	456
Średnie	20	36	44	511
Dobre	23	46	30	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	31	23	46	72
Raz w tygodniu	21	37	42	683
Kilka razy w roku	17	45	39	306
W ogóle nie uczestniczy	14	52	34	127
Poglądy polityczne				
Lewica	10	69	21	240
Centrum	18	47	35	311
Prawica	41	25	34	297
Trudno powiedzieć	10	25	65	339